

Hodnoticí aktivita

Argumentační faul

Anotace

Hodnoticí aktivita Argumentační faul zjišťuje, zda jsou žáci schopni odhalit a relevantně vyhodnotit komunikační triky, které mají za cíl přesvědčit čtenáře (či posluchače) o nějaké skutečnosti bez ohledu na pravdivost předávaných důkazů, zdůvodnění a interpretací.

Hodnoticí aktivita by měla navazovat na souvislou práci v hodinách jazykového vyučování, kde se žáci s fenomény argumentačního faulování a manipulace už seznámili, a umí je tedy rozpoznávat, rozumět jejich funkci, cíli i záměru a hlavně by se měli takovým klamům umět bránit.

Komplexní systém hodnocení, CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_001/0000751

Věk – cílová skupina

2. ročník SŠ

Časová dotace (rozsah výuky)

1 vyučovací hodina

Znalostní a kompetenční předpoklady žáků

Dovednost věcné argumentace.

Číst s porozuměním.

Vyhodnocovat informace v nelineárním textu a usouvztažňovat je k věcnému obsahu písemného sdělení.

Kriticky myslet.

Prostorové a materiální požadavky na realizaci

Pracovní list (pokud žáci pracují s dokumentem v elektronické podobě, je třeba zajistit přístup k internetu pro rozklikávání odkazů v textu).

Vzdělávací obor

Český jazyk a literatura

Očekávaný výstup

zde výstup z RVP ZV i s kodem

ČJL-9-1-03 – Žák rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj

ČJL-9-1-04 – Žák se dorozumívá kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci

ČJL-9-1-07 – Žák se zapojuje do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu

ČJL-9-1-08 – Žák využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát

ČJL-9-1-09 – Žák uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování

Hodnocená klíčová kompetence

Kompetence k řešení problémů: porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky; kriticky myslí.

Kompetence k učení: uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný.

Kompetence komunikační: formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně; rozumí různým typům textů, přemýšlí o nich, reaguje na ně.

Podrobnější informace k hodnoceným schopnostem a dovednostem klíčové kompetence

Při řešení hodnoticí aktivity budou žáci uplatňovat následující schopnosti a dovednosti:

- čtení s porozuměním lineárního i nelineárního textu jako souvislého komunikátu
- analýzu a syntézu informací
- dedukci a argumentaci

Součásti hodnoticí aktivity

- Argumentační faul – pracovní list
- Argumentační faul – hodnocení

Struktura a organizace realizace hodnoticí aktivity

Žákům předkládáme dva texty, které se vztahují k tématu argumentačních faulů. Oba texty nesou prvky stereotypizace, předávají manipulativní obsahy stejně jako statistické fauly, které jsou v textech nejzřetelnější.

S ohledem na typ školy a složení třídy je možné úkoly zadávat pouze k jednomu výchozímu textu (např. na SOU). Úkol číslo 8 lze pro třídy s menšími studijními předpoklady upravit takto: *Vypište, co by se mělo v podání informací změnit v textu, aby sdělované informace nepodléhaly argumentačním, statistickým či mediálním faulům.*

Rozsah hodnocení

Hodnocení mohou být všichni žáci.

Hodnocení

V rámci hodnocení se sledují komunikativní dovednosti žáka, a to v podobě schopnosti detekovat manipulativní postupy v písemném sdělení jako vyšší úroveň dovednosti porozumět textu. V souvislosti s porozuměním informací nelineárního textu v korelaci s textem lineárním a dovedností kriticky myslet. Rovněž se ověřuje kompetence k učení, a to v rozsahu schopnosti žáka efektivně pracovat s textem a získávat z textu relevantní informace, která souvisí s kompetencemi k řešení problémů.

Obměna hodnoticí aktivity ve výuce

Lze velmi funkčně sledovat komunikační fauly v mluveném projevu – zejména v rámci projevů mediální komunikace (např. různé výzkumy veřejného mínění v televizních zprávách).

Nad oběma texty lze ve výuce (v běžné vyučovací hodině) s žáky provádět analýzu jazykových prostředků, analýzu komunikačního záměru s cílem poukázat na skrytou manipulaci v obou textech.

Zdroje

Výchozí text 1: <https://faei.cz/cesi-vedi-na-cem-setrit-do-volene-nebo-obeda-v-restauraci-se-ale-nevzdaji/>

Výchozí text 2: <https://blog.mall.cz/lifestyle/to-dam-7-1-tipu-jak-letos-opravdu-dodrzet-predsevzeti-988.html>

